

Životní příběh a etnologie – 30. 3. 2016

Historie oral history a biografické metody

Biografická metoda

- Polsko – písemné soutěže kontinuálně od 30. let 20. století
- Německo – „dělnické biografie“ ve 20.–30. letech 20. století
- 60. léta – změna paradigmatu, „nová éra“ biografického výzkumu – rozrůznění přístupů a teoretických východisek, témat

Oral history

- Allan Nevins – 1948 – Columbia University
- 1967 – založení Oral History Association v USA (vedena Louisem Starrem)
- 1968 – 2. vědecké kolokvium OHA – stanovení pravidel, obecných cílů
- 1973 – The Oral History Collection of Columbia University (Elisabeth Mason, Louis Starr)
- první etapa rozvoje do pol. 70. let 20. století – článek R. Greleho (1975) – nutno rozpracovávat teoretické a metodologické otázky
- 1975 – William Moss: The Future of Oral History (Oral History Review 1975: 3: 5–15)
- 1996 – International Oral History Association

Institucionální zázemí

- organizace:
 - o OHA v USA – <http://www.oralhistory.org/>
 - o OHS ve Velké Británii – <http://www.ohs.org.uk/>
 - o IOHA – <http://www.iohanet.org/>
 - o v ČR – COHA – <http://www.oralhistory.cz>
- časopisy:
 - o The Oral History Review (od 1973) – <http://www.oralhistory.org/publications/oral-history-review/>
 - o BIOS. Zeitschrift für Biographieforschung, Oral History und Lebensverlaufsanalysen (od 1989) – <http://www.budrich-journals.de/index.php/bios>
 - o Words and Silence (od 2007) – <http://www.iohanet.org/index.php/en/journal>

Oral history v jednotlivých zemích

- Velká Británie – Paul Thompson, Robert Perks, Oral History Association (OHS) – 1973
- Německo – historici – Alexander von Plato, Lutz Niethammer, Dorothee Wierling; etnologové – Rolf Wilhelm Brednich, Alfred Lehmann a řada dalších; jeden z prvních projektů – projekt LUSIR
- Francie – sociolog Daniel Bertaux, rozvoj až v 80. letech 20. století

Článek od Ronalda Greleho: The movement without aim (1975) – kritická reflexe první fáze vývoje orální historie.

Povinná literatura z hodiny:

VANĚK, Miroslav (2006): Globalizace a digitální revoluce aneb Čtvrtá vývojová fáze orální historie. Ohlédnutí za 14. mezinárodní konferencí orální historie v Sydney. *Soudobé dějiny* 13: 269–279.

Seznam literatury – oral history:

BREDNICH, Rolf Wilhelm (2002): Oral History. In: *Enzyklopädie des Märchens*. Bd. 10. Berlin: de Gruyter: 312–321.

MÜCKE, Pavel (2007): Dědictví Annales aneb Specifika francouzské orální historie. In: PROFANTOVÁ, Zuzana (ed.): *Malé dějiny velkých událostí. III. Narativna každodennost v kontexte sociálně-historickej retrospektívy*. Bratislava, Ústav etnologie Slovenskej akademie vied: 107–117.

VANĚK, Miroslav (2004): *Orální historie ve výzkumu soudobých dějin*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

VANĚK, Miroslav – MÜCKE, Pavel – PELIKÁNOVÁ, Hana (2007): *Naslouchat hlasům paměti*. Praha: ÚSD AV ČR.

VANĚK, Miroslav (2007): Australské ohlédnutí. O 14. Mezinárodní konferenci orální historie. In: Profantová, Zuzana (ed.): *Narativna každodennost' v kontexte sociálně-historickej retrospektívy*. Bratislava: Ústav etnologie SAV: 193–203.

VANĚK, Miroslav (2006): Globalizace a digitální revoluce aneb Čtvrtá vývojová fáze orální historie. Ohlédnutí za 14. mezinárodní konferencí orální historie v Sydney. *Soudobé dějiny* 13: 269–279.

VANĚK, Miroslav (2008): *O orální historii s jejími zakladateli a protagonisty*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

Příručky a čítanky oral history v angličtině/němčině – výběr:

- GRELE, Ronald J. (1975): *Envelopes of Sound: The Art of Oral History*. Chicago: Precedent Publishing.
- THOMPSON, Paul (1978): *The Voice of the Past. Oral History*. Oxford: Oxford University Press.
- PERKS, Robert (1992): *Oral History. Talking about the Past*. London.
- PERKS, Robert – THOMPSON, Alistair (ed.) (1998): *The Oral History Reader*. London: Routledge.
- RITCHIE, Donald A. (2003): *Doing Oral History. A Practical Guide*. Oxford: Oxford University Press.
- YOW, Valerie Raleigh (2005): *Recording oral history. A guide for the humanities and social sciences*. Walnut Creek: AltaMira Press.
- RITCHIE, Donald A. (ed.) (2011): *The Oxford handbook of oral history*. Oxford: Oxford University Press.

- NIETHAMMER, Lutz (Hrsg.) (1985): Lebenserfahrung und kollektives Gedächtnis. Die Praxis der „Oral History“. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- WIERLING, Dorothee (2003): Oral History. In: Aufriß der Historischen Wissenschaften. Bd. 7: Neue Themen und Methoden der Geschichtswissenschaft. Stuttgart: Reclam: 81–151.
- OBERTREIS, Julia (Hrsg.) (2012): Oral History. Basistexte. Stuttgart: Steiner Verlag.